

Gemeenteraad Utrecht

Behandeld door	J. Oude Lohuis	Datum	12 oktober 2017
Doorkiesnummer	06 – 21 50 52 23	Ons kenmerk	4581023
E-mail	j.oudelohuis@utrecht.nl	Onderwerp	Overvecht–Noord aardgasvrij in 2030
Bijlage(n)	Werkdocument Overvecht–Noord aardgasvrij	Beleidsveld	Milieu
Uw kenmerk		Verzonden	
Uw brief van			Bij antwoord datum, kenmerk en onderwerp vermelden

Geachte raadsleden,

Met deze brief informeren wij u over ons besluit om in nauwe samenwerking met bewoners en betrokken partijen toe te werken naar een aardgasvrij Overvecht–Noord als eerste wijk in Utrecht. Dit is met meer dan 8000 woningen en gebouwen een complexe operatie waarvoor nog geen draaiboek beschikbaar is. Samen met Stedin, de woningcorporaties, Eneco en Energie–U gaan wij daarom nu het gesprek aan met huiseigenaren, bedrijven, Verenigingen van Eigenaren en bewoners over de manier waarop dit het beste kan worden uitgevoerd en hoe knelpunten kunnen worden opgelost.

Aardgasvrij Overvecht–Noord

De wijk Overvecht–Noord, tussen de Franciscusdreef, Karl Marxdreef, Einsteindreef en Vechtdijk, bestaat uit meer dan 8000 woningen waarvan 6600 woningen aardgas gebruiken om op te koken en/of de woning te verwarmen. Overschakelen naar een andere manier van verwarmen en koken maakt aanpassingen nodig in gebouwen en in de energie–infrastructuur en heeft gevolgen voor alle individuele bewoners en ondernemers, voor vastgoedeigenaren en huurders. Deze opgave is nieuw: niet eerder hebben we voor een uitdaging als deze gestaan. De transitie beïnvloedt het leven en de leefgewoonten van alle individuele Overvechters en pas gaandeweg leren we wat kan, wat nodig is en hoe we elkaar kunnen helpen. Daarom gaan we in gesprek met bewoners en vastgoedeigenaren, staan open voor alle inbreng en onderzoeken welke maatregelen effectief en noodzakelijk zijn om de overgang te maken. Een antwoord op alle vragen hebben we nog niet, maar dit gaan we gezamenlijk ontdekken.

De keuze is voor Overvecht–Noord gemaakt, omdat in Overvecht–Noord een aanzienlijk deel van de gasleidingen uiterlijk in 2030 vervangen moet zijn. Een gasleiding gaat zo'n 40 jaar mee. Als we nu niets doen dan loopt de nieuwe afschrijvingstermijn door tot 2060 of nog later. Daarom is het niet wenselijk om nieuwe aardgasleidingen aan te leggen. Daarnaast is voor het rendabel maken van investeringen massa nodig. Omdat driekwart van de woningen in Overvecht–Noord in eigendom van

woningcorporaties is vinden we die massa en kan bij groot onderhoud aangesloten worden. Natuurlijk zijn energiezuinige woningen zonder aardgas een goede investering voor de toekomst. Overvecht-Noord kan het maatschappelijk effect van een grote en gezamenlijke inspanning goed gebruiken: denk bijvoorbeeld aan werkgelegenheid, meer wooncomfort en toekomstbestendige betere woningen. In Overvecht start in het voorjaar bijvoorbeeld in samenwerking met Mitros een proefproject om twaalf leerwerkplekken te realiseren bij de uitvoering van een renovatie-/verduurzamingsproject van een drietal flats in Overvecht-Oost. Bij gebleken succes wordt het project uitgebreid.

Bij aanvang hebben betrokken partijen een aantal randvoorwaarden geformuleerd voor de uitvoering van de aanpak:

- Gedragen door (in ieder geval) alle partijen die deelnemen aan de Regietafel Energietransitie, namelijk: de woningbouwcorporaties, de netbeheerder Stedin, Eneco als netbeheerder en leverancier van warmte, Energie U als energiecoöperatie voor bewoners en de gemeente Utrecht;
- De transitieaanpak is direct toepasbaar en uitvoerbaar;
- Het maatschappelijk belang en bewonersbelang wordt voorop gesteld;
- De aanpak biedt garanties dat bewoners (vroeg)tijdig worden betrokken bij de planvorming.

Voor het beoordelen van de alternatieven voor aardgas zijn de volgende uitgangspunten geformuleerd:

- De aangedragen alternatieven worden beoordeeld op maatschappelijke kosten;
- De oplossingen moeten voor de bewoners in termen van woonlasten, comfort, gebruiksgemak, etc. als een vooruitgang of op zijn minst als een stationaire situatie beleefd worden. Voor de huurders wordt gestreefd naar kostenneutraliteit.
- Bij het beoordelen van de investeringen en de business case voor alle betrokken professionele partijen wordt goed gekeken naar de verdeling van de baten en de lasten. Bij onevenredige verdeling wordt een andere verdeling voorgesteld om ervoor te zorgen dat de uitkomst voor alle partijen afzonderlijk acceptabel is.

Eigenaar-bewoners zullen investeringen moeten doen die meerjarig worden terugverdiend door een lagere energierekening. De gemeente spant zich lokaal en in de landelijke lobby actief in om tot werkbare oplossingen te komen en het speelveld zodanig te veranderen dat eigenaar-bewoners deze investeringen kunnen doen. Bijvoorbeeld door samen met betrokken partijen innovatieve manieren van financiering tot stand te brengen, zoals vormen van collectieve inkoop, Europese, landelijke of regionale subsidie of voorfinanciering. Uiterlijk 2030 moet Overvecht-Noord van het aardgas af zijn. De analyse en de werkwijze van deze eerste fase staat beschreven in het werkdocument Overvecht-Noord aardgasvrij.

Aardgasvrij Utrecht

Het aardgasvrij maken van Overvecht-Noord past in een brede nationale beweging. Op 8 maart 2017 is in Utrecht een Green Deal ondertekend om samen met 30 andere gemeenten pilots te starten om snel ervaringen op te doen met aardgasvrije wijken in Nederland met ondersteuning van het rijk, provincies en de energiesector. In de Utrechtse warmtevisie zijn de algemene aanpak en beleidsregels voor de warmtetransitie beschreven en deze Warmtevisie ligt ter besluitvorming voor bij de raad. Het toewerken naar een aardgasvrij Overvecht-Noord past binnen deze visie.

Wereldwijd staat Nederland voor de opgave om de CO₂-uitstoot terug te dringen. Het verwarmen van gebouwen en koken met fossiele brandstoffen zoals aardgas, is één van de veroorzakers van die

uitstoot. De nationale Energieagenda van Minister Kamp geeft aan dat waar mogelijk geen aardgas meer wordt gebruikt in de gebouwde omgeving in 2050. Voor het eind van de kabinetsperiode wil het nieuwe kabinet 30.000 tot 50.000 bestaande woningen per jaar aardgasvrij kunnen maken. Utrecht zelf wil in 2030 klimaatneutraal zijn en één van de manieren om dat te bereiken is het verminderen van het gebruik van aardgas en het vinden van een alternatief voor aardgas in de gebouwde omgeving. De gemeente zet actief in op het verbeteren van de condities voor het aardgasvrij maken voor de individuele bewoners. Sinds een jaar is een actieve lobby van gemeenten gericht op drie essentiële onderwerpen: de financiële randvoorwaarden, de wetgeving en besluitvorming over de energievoorziening en tot slot de mogelijkheden om kosten in de keten anders te verdelen. Belangrijk is dat alternatieven voor aardgas concurrerend in prijs worden en dat corporaties meer ruimte krijgen om energiebesparing te realiseren in hun woningen die nodig is voor het aardgasvrij maken. Een eerste stap wordt in het regeerakkoord gezet door de aankondiging van het vervangen van de aansluitplicht voor nieuwe en bestaande woningen door een warmterecht. Ook is Utrecht zeer actief om de energiewetgeving te moderniseren en de spelregels te veranderen. Dat is nodig om op wijkniveau samen met wijkbewoners te kunnen experimenteren met nieuwe aanpakken.

Iedere Utrechtse wijk komt aan de beurt om het gasnet te vervangen door optimale isolatie gecombineerd met een duurzaam alternatief. De opgave is complex (welke ingrepen zijn nodig en hoe zorgen we er bijvoorbeeld voor dat het voor huurders kostenneutraal blijft) en vraagt betrokkenheid van meerdere partijen: eigenaar-bewoners, corporaties, particuliere (ver)huurders, netwerkbedrijven en energieleveranciers, ontwikkelaars en bouw- en installatiebedrijven. Daarom hebben de woningcorporaties Mitros, Portaal en Bo-Ex, energiebedrijf Eneco, netbeheerder Stedin, bewonersorganisatie Energie U en de gemeente Utrecht zich verenigd in de Regietafel Energietransitie Utrecht. Afgelopen jaar heeft de regietafel een gezamenlijke aanpak verkend en gezocht naar een geschikt gebied om te beginnen met het aardgas vrij maken van Utrecht.

Start van het gesprek

Met dit besluit start de communicatie in de buurt. In de tweede helft van november organiseert de gemeente voor bewoners met een koopwoning bijeenkomsten. Huurders krijgen een uitnodiging voor een gesprek van hun woningbouwcorporatie, afgestemd op het moment dat er een concrete aanleiding is voor een gesprek over het aardgasvrij maken van een complex. Ook overleggen we met stakeholders in de wijk en stad over de aanpak, de mogelijke maatregelen, de kosten en opbrengsten. Op www.utrecht.nl/wonenzonderaardgas komt informatie te staan over de plannen en kansen voor Overvecht-Noord.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,